

quæ opera prævisa antecedit, quâ & ipsi arguentes concedunt, saltem inefficacem; non tamen circa pœnam respectu reprob...

77 149

Secundo arguunt ex Scripturis, in quibus vita æterna significatur esse danda tanquam corona justitiæ, merces bonorû operum, præmium laborum, bravium certantium, & retributio...

ad gloriam sine meritis, sed ordine executionis sumus electi ex meritis, ita etiam in tempore ordine intentionis Deus dat nobis gloriam sine meritis, quâvis executionis ordine non det nobis illam, nisi ex meritis, quod est ridiculous. Tùm 5. Deus justum...

Respond. hæc argumenta tangere dignitate præcipuam hujus controversiæ, an ex efficacia meritorû recte proberetur, non esse in Deo voluntatem efficacem dandi gloriam antè prævisa...

seu gloriæ aliquo modo, ut mercedis, & præmii, neque enim per illam affectum vult Deus, aut desiderat, ut homines gratis consequantur gloriam, alioquin haberet voluntatem antecedentem, repugnante suæ legi, seu absolute decreto, quæ in nullo hominè impleretur; licet ergo affectus ille simplex in Deo est omnino gratuitus, & liberis, nec tamen per illam appetitur homines obineant gloriam sine meritis, nec repugnat decreto efficacis, & absoluto sequenti, quod statuit salvandos, & gloriâ consecuturos, non nisi per merita consequi debere; ita neque in nostra sententiâ repugnet, quamvis talem affectum efficacem ponamus, quia efficacitas, vel inefficacitas affectus in puncto præsentis nullam potest asserere disparitatem, sed solum disparitatem asserere potest, si argumenta ex primo capite viderentur, siquidem posita semel prior intentione efficacis, videatur superflua voluntas sequens executiva, cum hæc videatur formaliter includi in priori voluntate eo ipso, quod puncto efficax.

151

Argumentum igitur ex auctoritatibus citatis n. 149. deducendum concedo, in executione, & temporali retributione gloriam electis dari præmissis, & mercedem laborum, in quo sensu præcipue loquitur Scriptura, & ex hoc etiam deducitur, si disputatum fuisset ab æterno in ordine executionis interne, quia non aliter res Deis facit in tempore, quam si dispositio fuerit ab æterno. imò etiam id verificatur respectu adæquatæ decreti, ut comprehendit sine, & media licet non verificetur respectu intentionis finis, ut in hinc præmissis, & formaliter conceptis, dico præcisè, & formaliter conceptis, quia tale decreti tendens in beatitudinè, ut in finem respectu illi expressè, & formaliter sub ratione præmii, & mercedis, quasi supponat præsentiam meritorum, nec respicit ea formaliter sub ratione donati, vult Vulpes disp. 38. art. 3. n. 4. quia tunc non possent includi merita in secundo decreto sequenti; hæc desunt rationi doni, sed virtualiter tantum, & implicitè includit voluntatem dandi merita ei, cui efficitur intenditur beatitudo, & idèd hæc est intentio maximè accommodata electioni mediòrum, quæ statim secundum rationem ex vi illius subsequitur; quare dicitur ille volentis intentionis, & executionis non repugnat, quia ut quæ respicit gloriam aut præmium, & coronam, posterior utriusque formaliter, & expressè, quia respicit gloriam, ut præmium propter merita iam electa, & prævisa, prior vero virtualiter tantum, & implicitè, quia respicit gloriam, ut præmium propter merita eligibilis in secundo signo. Dices, hæc sequi, intentionem dandi gloriam antè prævisionem meritorum prævisè inspicèdæ esse eosus, quia non est danda gloria sub ratione mercedis, nec sub ratione doni grati, si. Negatur consequentia, quia nos non dicimus, Deum intendere ad quam rationem gloriæ præciam, aut abstractam, sed gloriam determinatam, & hæc numero, & tantum dicitur abstracte, quia tunc non decernit mediâ quæ eam gloriam sint effectu, perinde ac quando justis sibi offert par turturem, aut duos...

pullos colubarum, nihil determinavit, quæ indeterminatio Deo non repugnat, dictum est n. 138. tum quia rationes illæ præmissis vel doni grati, non sunt rationes intrinsecæ beatitudinis, nec eam constituunt, aut intrinsecè informant, sed tantum illæ extrinsecæ denominant, atque ad eam perfectè, & distinctè secundum omnem suam rationem particulatè intrinsecè potest in primo signo esse à Deo intenta ab absque eo, quod sit intenta sub ratione mercedis, & præmii, vel sub ratione doni grati. Dices cum Turriano dub. 3. citat. & Vasq. cap. 11. si illa voluntas est absoluta, non potest non respicere objectum, ut futurum, neque potest allegari alicui medio in secundo instanti, nisi mutetur prior voluntas, quod si respicit objectum, ut futurum, respiciet necessariò, vel dandi grati, vel ex meritis, in re enim dandi est uno ex his modis. Respondèdo, totum argumentum retorquetur, & instantiam habere in exemplo spūs repetitive de ubertate tritici, antequam decernat de medio, quod fieri debeant per pluviam, vel serenitatem, &c. nam illa voluntas est absoluta, & respicit objectum ut futurum, & hoc in re futuro est vel pluvia, vel alio determinato medio, sicut ergo hoc non obstante sit Turtianus dub. 13. in hoc casu secundum voluntatè non pugnat cum priori, quando prior illa produciendū triticum non est voluntas quæ Deo velit se solo producere triticum, sed est voluntas producendi triticum, non excludendo pro illo priori vel voluntate assumendi causam secundam, quæ possit physico cõcurrere concurrenter cum prima causa, ita pariter dicitur esse in proposito de mediis in talibus, quia hoc argumentum non tam arget ex repugnantiâ liberalitatis, & justitiæ circa idem objectum, quam ex eo, quod primum decretum sit efficax, atque idèd objectum futurum respiciat ex vi ipsius independentè ab alio decreto sequenti.

Ad hoc igitur dico ex doctrina ipsius Adversarii, primam illam voluntatem esse causam gloriæ, sed inadæquatam, quia primo illo actu, & si non decernat Deus dare gloriam per merita, tamen neque decernit se solo dare gloriam in ratione doni, excludendæ aliam casualitatem meritorum nostrorum, ut bene notat Fafolus dub. 3. n. 89. ubi proinde subdit ex vi illius voluntatis, antequam intelligamus voluntatem aliam efficacem meritorum, gloriam non habere esse futuram absolutè, & simpliciter, id est, totalitè, & ex parte omnium causarum, sed ex parte unius tantum cause, scilicet increatæ, quæ est determinaverit futuram hanc individualem gloriam cum tanta intentione, tali tempore, & in hoc singulari subiecto, tamen non determinavit illam gloriam futuram per has causas tantum, & non per alias, per quas potest esse futura, & ex natura rei convenienter exigitur, ut sit futura. Dices cum Vasq. cit. cap. 11. ex priori voluntate non infertur secunda circa diversum objectum, nisi quoad duo objecta habent necessariâ connexionem inter se, ex connexionem enim illorum rectè infertur cõnexio voluntatum, ut ex voluntate absoluta ubertatis tritici rectè infertur voluntas pluriæ, quia pluvia necessariam habet connexionem ex natura rei cum ubertate tritici, atque ita Deus volens formaliter, & explicitè ubertatem tritici, vult virtualitè, & implicitè pluviam, non est ita in proposito, quia constat, posse Deum absolute gloriam conferre absque meritis; ergo prior voluntas dandi gloriam, si non fuit dandi propter merita expressè, & formalitè, non infert necessariò secundam voluntatè, atque ita dicitur, quod salte virtualitè respiciat gloriâ sub ratione præmii, quia virtualitè merita non includit, cū nullâ habeat cum meritis necessariam connexionem, sicut habet ubertatis tritici cum pluvia. Respondèdo, adhuc argumentum retorquetur posse in hoc eodem exemplo, quia etiam Deus absolute loquendo triticum dare potest absque pluvia, vel alio medio naturali per solum miraculum, & ex pluribus mediis naturalibus ad hoc idoneis, potest in secundo instanti uno medio determinari sine mutatione prioris voluntatis, quæ virtualitè licet indeterminatè, includat eodè quocunque medium, idoneis; sic igitur in proposito, quamvis Deus de potentia absoluta possit gloriam dare sine meritis, tamen de potentia ordinata modus dandi gloriæ est per merita, ita enim fert lex illa universalis, quæ vult, omnes homines salvos fieri media eorum cooperatione, quæ præcedit voluntatem specialem ergà prædestinationem, quare ea lege universalis supposita, postea voluntate efficaci dandi gloriæ illis, ex vi talis voluntatis intelligitur habere voluntatem eligendî omnia media, infallibiliter electos meritorios, & gloriam adepturos, & hæc secunda voluntas, si ve alia subsequens, quæ per alio signo rationis intelligitur directè velle gloriam propter merita, fertur formalitè, & expressè in gloriam, ut præmium, & mercedem; quare cum dicimus, Deum primo actu, qui dicitur intentionis velle dare gloriâ sine meritis, aut independentè à meritis, hoc non est positivè intelligendum, quæsi positivè excludat merita, volendo eam dare in ratione doni, sed debet intelligi negativè, itaut nec formalitè excludat merita, nec includat, sed solum non includat, ut explicat Suarez, Fafolus, & Arriaga cit. vel positivè includat, non quidem formalitè, & explicitè, sed virtualitè, & implicitè modo explicato. S 4 At

